

for Privatinitiativ er velbekendt paa økonomiske Omraader; men her viser Initiativet sig deri, at Befolkningen med en enestaaende rundhaandet og højsindet Offerwillie har sat Handling bagved sit Ønske, og det er et Ønske, som er kommet til Orde, ikke paa et Omraade, som burde være et privat Anliggende i første Instans, men paa et Omraade, som først og fremmest er et Statsanliggende, og hvor det først og fremmest var Statens Pligt at have taget Initiativet, at have taget Affære.

Her kommer Folkeinitiativet nu og siger: Dette har jeg gjort, jeg har gjort mit, vil du nu ogsaa gøre dit? Og paa denne Henstilling, som ikke blot bestaar i Ord, men bag hvilken der er sat en enestaaende Handling, svarer den højtærede Undervisningsminister med det Lovforslag, der nu ligger paa Tingets Bord, og som med en Beskedenhed, der er beskæmmende indtil det fornærmelige, kalder sig Forslag til Ordning af Nationalmuseets Bygningsforhold. Ja, Gud bedre os for Ordning, der her foreslaas.

Heldigvis har ærede tidligere Talere fritaget mig for at fordybe mig i denne Ordning, for efter de Udtalelser, der hidtil er faldet, tør man vel nok betragte denne Ordning som dødfødt. Jeg vil derfor kun gøre nogle faa Bemærkninger om denne saakaldte Ordning, men i øvrigt henholde mig til de Planer, som foreligger, og som virkelig kunde kaldes ikke blot Afslutninger, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch sagde, af denne Sag, men Løsninger af Sagen.

Jeg vil i første Række her nævne den Plan, som vi allerede en Gang tidligere har drøftet her i Tinget, nemlig i Efteraaret 1922, da vi havde Kaserneloven til Behandling, Planen om at henlægge Nationalmuseet til Kastellet. Den har jo ikke blot faaet Tilslutning i sin Tid fra de ledende Medlemmer af det konservative Folkeparti, fra daværende Folketingsmand Johan Knudsen, som var en Mand med megen æstetisk Kultur, som ikke talte i Blinde, naar han talte om Spørgsmaal som dem, vi her behandler, af daværende Landstingsmand Hey, om hvem akkurat det samme gjaldt, men ogsaa af den højtærede Finansminister, om hvem det samme i endnu højere Grad gælder. Jeg vilde gerne vide, og jeg vil gerne

rette det Spørgsmaal til den højtærede Finansminister, om *han* har forandret Syn paa denne Sag, siden han satte sit Navn under Kommissionsbetænkningen af 1917.

Det forekommer mig i hvert Fald ikke, at den højtærede Finansminister kan have nogen som helst saglig Grund til at forandre Opfattelse paa dette Omraade. Tværtimod, Kastelsplanen er nu blevet udformet saa omhyggeligt, saa skønsomt, at den forekommer mig mere tiltrækkende, mere anbefalelsesværdig end nogen Sinde før. Den Kritik, der tidligere har været rettet imod den, at det historiske, det bygningshistoriske i for høj Grad blev tilsidesat og skæmmet, denne Kritik er der nu sket al mulig Hensyntagen til.

Jeg gad i øvrigt vide, om ret mange ærede Medlemmer i denne Sal med Arkitektkortene, der fulgte som Bilag til Fru Nina Bangs Forslag, har begivet sig ud paa Kastelsgrunden og ved Selvsyn søgt at danne sig et Billede af, hvorledes denne Plan vilde virke; jeg kunde tænke mig, at de Medlemmer, som har gjort dette, hurtigt er talt, og jeg tvivler overhovedet om, at der er ret mange Medlemmer, som, selv uden at gaa ud paa Stedet og faa synoptisk Vished, virkelig har studeret disse Kort og set, hvad det er, der ifølge disse er sket af Ændringer i Forhold til de oprindelige Kastelsplaner. Der er nemlig vist en saa enestaaende historisk Skønsomhed og Pietet nu, at man uden Overdrivelse kan sige, at ingen værdifulde Bygninger i mindste Maade skæmmes eller nedrives.

Hele den store Gade mellem de to Stokke fra den søndre Port til den nordre Port bibeholdes efter Arkitekt Clemmensens sidste Forslag. Hvad Pladsen foran Kirken angaar, holdes den aaben, og det er Meningen, at der dér skal indrettes Haveanlæg med Hække, eventuelt med Stenmonumenter af historisk Betydning, og ned langs begge Trærækkerne kommer der nye Bygninger, som paa den mest skønne Maade falder ind i den bestaaende Arkitektur. I Virkeligheden vil disse Bygninger paa begge Sider af Pladsen forskønne den i Forhold til det, der er der i Øjeblikket, for nu ligger der et rædselsfuldt Ridehus til højre, naar man ser op mod Kirken, ind imellem de gamle Stokke, og til venstre ligger der en ny, ogsaa meget grim Bygning,